

Съвет на
Европейския съюз

Брюксел, 25 февруари 2016 г.
(OR. en)

6147/16

SOC 63
EMPL 38
ECOFIN 102
EDUC 25

БЕЛЕЖКА

От:	Председателството
До:	Комитета на постоянните представители/Съвета
Относно:	Европейски семестър за 2016 г.: Принос за заседанието на Европейския съвет (Брюксел, 17—18 март 2016 г.)

Приложено се изпраща на делегациите изготвена от председателството бележка с насоки по посочената по-горе тема с оглед на заседанието на Съвета по заетост, социална политика, здравеопазване и потребителски въпроси на 7 март 2016 г.

Европейски семестър за 2016 г.: изпълнение на специфичните за всяка държава препоръки

Сегментация на пазара на труда и договорни споразумения

Бележка с насоки на председателството

**Съвет по заетост, социална политика, здравеопазване и потребителски въпроси,
7 март 2016 г.**

Въведение

Откакто през 2011 г. беше поставено началото на европейския семестър, свързаният с него процес, съдържанието му и участващите органи бяха подложени на редовни корекции. Нарастващият акцент върху пазара на труда и социалните цели е отразен в ежегодните специфични за всяка държава препоръки (СДП). Това доведе и до засилване на мониторинга и многостранното наблюдение, включително партньорските проверки. В основата на това развитие е широко разпространеното общо разбиране, че е необходим по-добър баланс между икономическите/финансовите и социалните цели.

От страна на Съвета по заетост, социална политика, здравеопазване и потребителски въпроси изпълнението на СДП в частта им, свързана с политиката за заетостта и социалната политика, е обект на редовен мониторинг от Комитета по заетостта и Комитета за социална закрила.

Освен тази „техническа реалност“ съществува и „политическа реалност“, която налага да бъде поставен по-силен акцент върху ефективното изпълнение на СДП. Това друго измерение е от голямо значение, като се има предвид, че политическата ангажираност е необходима предпоставка за успешно справяне с очертаните в СДП недостатъци. В същото време това е измерение, което рядко се обсъжда открито от пряко заинтересованите страни.

Следва да се засили положителният партньорски натиск на политическо равнище, по-специално чрез обмен на най-добри практики и предоставяне на възможност за откровени и открити дискусии. Като се има предвид големият брой области на политиката в ежегодния пакет за СДП, които попадат в обхвата на компетентност на Съвета по заетост, социална политика, здравеопазване и потребителски въпроси, посоченият състав на Съвета следва да стане по-активен и целенасочен в това отношение. Настоящият ориентационен дебат има за цел да способства за постигането на тази цел.

Аспекти на политиката

Основните въпроси на политиката, които ще бъдат обсъдени, са разгледани в приноса на Комитета по заетостта (*вж. док. 6151/16 + ADD1*), в който са отразени резултатите от извършения от него неотдавна многостранен тематичен преглед на **сегментацията на пазара на труда и договорните споразумения**. По-специално, в документа се подчертава, че необходимостта политиките по отношение на пазара на труда да постигат баланс между гъвкавост и сигурност не е нещо ново, както и че опитът от реформите през изминалите десетилетия е смесен: някои реформи бяха много успешни, докато други доведоха до някои нежелани последици, които е нужно да бъдат преодолени.

Сегментацията на пазара на труда буди загриженост у създателите на политиките. Съветът отправи препоръки към няколко държави членки да вземат мерки срещу сегментацията на пазара на труда чрез реформи в законодателството за защита на заетостта. В отговор на това предизвикателство през последните години редица държави членки осъществиха всеобхватни и широкомащабни реформи, а понастоящем други се готвят да направят същото.

Напоследък се отдава все по-голямо внимание на възможностите, произтичащи от по-гъвкавите условия на пазара на труда, като същевременно се отчитат предизвикателствата, свързани с новите форми на заетост (самостоятелна заетост, временна работа, работа „на повикване“ и др.). Основният проблем е, че нестандартните начини на работа може да прикриват традиционни несигурни и нископлатени работни места, а не да представляват истинска възможност за използване на по-гъвкави и евтини производствени технологии. Поради появата на тези нови форми на заетост дебатът постепенно се пренасочва от двустепенната система на функциониране на пазарите на труда към тяхната сегментация. Слабата мобилност и малкото на брой преходи между двата пазара на труда означават, че сегментацията на пазара на труда е структурна.

В основните заключения от извършеното от Комитета по заетостта многостранно наблюдение е направен важният общ извод, че държавите членки са изправени пред различни ситуации. Прегледът, извършен от Комитета по заетостта, показва, че е постигнат значителен напредък в преодоляването на посочените в СДП предизвикателства. В редица случаи политическият и законодателен процес (често твърде чувствителен и изискващ одобрението на редица заинтересовани страни, не на последно място социалните партньори) или е приключил, или е почти към края си. Предизвикателството сега е успешното изпълнение на мерките и последващото въвеждане на достатъчно стриктен процес на мониторинг и оценка, който да позволи прецизирането им.

Следва да се признае обаче, че изпълнението отнема време и че не могат да се очакват незабавни резултати. В допълнение, вместо акцентът да се поставя върху конкретни подробности на мерките на политиката, следва да се обърне по-голямо внимание на оценката на това дали съществува подходящ общ баланс между всички взаимодействащи фактори, които определят функционирането на пазарите на труда, тъй като това може да се постигне по множество различни начини.

Въз основа на извършения от Комитета по заетостта преглед бяха набелязани и редица конкретни насоки на политиката. Те са свързани, наред с другото, със значението на правоприлагането по съдебен ред за борба със злоупотребите и фиктивните структури, използването и ефективността на фискалните стимули, увеличаването на броя на самостоятелно заетите лица и тяхното въздействие върху системите за социална закрила, и процесите на мониторинг и оценка.

Във връзка с това министрите се приканват да разгледат следните въпроси:

- Структурните реформи често водят до преразпределение на колективното богатство, от което някои печелят, а други губят. По какъв начин могат да бъдат най-добре защитени „приобщаващите“ структурни реформи? По какъв начин може да бъде преодоляно неблагоприятното от политическа гледна точка несъответствие между краткосрочните отрицателни последици от реформите и изборните цикли?
- Самите СДП благоприятстваха ли изпълнението? Следва ли да се повиши ангажираността, като на държавите членки бъде дадена повече свобода на действие да следват собствения си предпочитан политически отговор, или СДП следва по-скоро да бъдат достатъчно конкретни, за да се избегне „повторно тълкуване“ в полза на самите държави членки (и по този начин се създаде натиск за необходими, но непопулярни реформи)?
- Какъв съвет бихте дали по отношение на изпълнението на препоръките? Кои фактори са допринесли за успешното изпълнение на СДП във вашата страна и какви пречки е трябвало да бъдат преодоляни? Успешното цялостно изпълнение на СДП доведе ли до очакваните положителни резултати? Ако не, това дължи ли се на закъснение при получаването на конкретни резултати?

Организация на обсъждането

Министрите се приканват в своите изказвания да поставят акцент върху изпълнението. Въз основа на посочените по-горе елементи допълнителният принос следва да се съсредоточи върху политическите предизвикателства, трудностите и успехите, които произтичат от сегментацията на пазара на труда и договорните споразумения. Като се има предвид, че не всички държави членки са получили препоръки по разглежданите въпроси, министрите могат също така да се изкажат общо по темата за изпълнението на СДП (вж. по-горе).

Що се отнася до реда на изказванията, след въведението от страна на председателя, Комисията и председателите на Комитета по заетостта и Комитета за социална закрила ще представят приноса си към обсъждането.

След това три държави членки (FR, IT, PL) ще представят неотдавнашните си усилия за реформи в тази област, като се съсредоточат върху политическите предизвикателства, с които са се сблъскали, например въпроси, свързани, наред с другото, с отношенията с различните заинтересовани страни и начините за справяне с разминаващи се и определени запазени интереси, както и други политически съображения.

След обсъждането на конкретната ситуация по страни всички държави членки, които желаят да се изкажат по направените презентации или по въпросите за обсъждане, изброени в края на настоящата бележка с насоки, ще имат възможност за това. Министрите могат също така да се изкажат относно „естеството“ на СДП или да изложат собствения си опит при изпълнението.

По-специално, министрите могат да се спрат на стратегиите за справяне с „печелившите и губещите“ от структурните реформи, съчетани, ако е целесъобразно, с необходимите преходни разпоредби, както и на начините за осигуряване на подходящо участие от страна на социалните партньори. Министрите могат да разгледат и трудностите от гледна точка на комуникацията и изпълнението на такива структурни реформи, по-конкретно когато е възможно краткосрочните последици от тях да не благоприятстват растежа.

Министрите се насърчават да споделят опита си по откровен и конструктивен начин. Това ще даде възможност за динамично обсъждане, конкретните резултати от което ще бъдат споделени в полза на всички.

Председателството ще представи обобщен доклад за резултатите от това обсъждане и от други, свързани с европейския семестър обсъждания, за заседанието на Европейския съвет (17—18 март).